

Statutaire bepalingen t.b.v. aansluiting bij het Instituut Sportrechtspraak en t.b.v. verplichtingen in relatie tot doping¹

Inleiding

ISR

Het Instituut Sportrechtspraak (ISR) draagt op een onafhankelijke wijze bij aan een veilig en eerlijk sportklimaat door invulling te geven aan het tuchtrecht voor meer dan 85 aangesloten nationale sportorganisaties in Nederland.

Wanneer een bond een overeenkomst heeft gesloten met het ISR waarin de bond laatstgenoemde bevoegd verklaart om te voorzien in de behandeling van tuchtrechtspraak, is het van groot belang dat dit op een juiste wijze wordt vastgelegd in de statuten van de betreffende bond.

Zonder de juiste bepalingen is het niet mogelijk voor het ISR om goed te voorzien in de tuchtrechtspraak voor een bond.

Tegelijkertijd vergt het goed en effectief opschrijven van dergelijke bepalingen tijd en juridische kennis. Om aangesloten sportbonden hierbij te ondersteunen heeft het ISR een aantal standaardbepalingen opgesteld, die een goede werking van het ISR garanderen en die door de bonden kunnen worden overgenomen.

Onderstaande teksten zijn te gebruiken in de aanpassing van de statuten van aangesloten sportorganisaties om het ISR goed in staat te stellen om het sporttuchtrecht te kunnen invullen.

Zoals in de overeenkomst die sportbonden met ISR sluiten is bepaald, kunnen alternatieven met eenzelfde strekking en doorwerking door bonden voorgelegd worden bij het ISR. Hiermee wordt de uniformiteit van de algemene aansluiting bij het ISR bewaakt en wordt voorkomen dat bepaalde noodzakelijke bevoegdheden onbedoeld uitgesloten worden.

Dopingautoriteit

De Dopingautoriteit is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo), dat op grond van de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab) als wettelijke taken heeft: het bestrijden van doping in de sport, het uitvoeren van het dopingcontroleproces, het verzamelen en onderzoeken van informatie over mogelijke overtredingen van een dopingreglement en het geven van voorlichting over doping. De taken worden uitgevoerd in overeenstemming met de Wereld Anti-Doping Code. In verband met de nieuwe Wereld Anti-Doping Code (ingangsdatum 1/1/2027) wordt de uitvoering van de tuchtrechtspraak m.b.t. dopingovertredingen belegd bij de Dopingautoriteit. Deze uitvoering wordt nader uitgewerkt in de door de Dopingautoriteit vastgestelde reglementen. Door deze reglementen in de statuten van de sportbond van toepassing te verklaren op de bond en al zijn leden, worden deze ook verenigingsrechtelijk gebonden aan de besluiten van de Dopingautoriteit.

¹ Opgesteld door ISR en Dopingautoriteit in samenspraak met NOC*NSF (versie 7 augustus 2026)

Dit document geeft voorbeeldbepalingen voor het correct inregelen van de bevoegdheid van het ISR en/of de Dopingautoriteit binnen de bond. Dit betreft de volgende onderdelen:

Statutaire bepalingen

- 1. Organisatie en inrichting*
- 2. Verplichtingen leden*
- 3. Toepassing ISR-reglementen en reglementen Dopingautoriteit*
- 4. Tuchtrechtspraak ISR*
- 5. Tuchtrechtspraak Dopingautoriteit*
- 6. Arbitrage en mediation (optioneel)*

De voorbeeldbepalingen zien uitsluitend op de bepalingen inzake het tuchtrecht in relatie tot het ISR (en optioneel mediation of arbitrage), en in relatie tot de Dopingautoriteit voor wat betreft de uitvoering van de Wereld Anti-Doping Code, waaronder maar niet beperkt tot de uitvoering van het tuchtrecht.

Bij de voorbeeldbepalingen is een toelichting opgenomen, zodat duidelijk wordt waartoe de bepaling dient en/of waar de bepaling geïmplementeerd dient te worden.

De datum van de inwerkingtreding van de gewijzigde statuten moet worden bepaald op 1 januari 2027, omdat dit dan samenvalt met de inwerkingtreding van de gewijzigde Wereld Anti-Doping Code.

Heeft u vragen over dit onderwerp, dan kunt u contact opnemen met het ISR en/of de Dopingautoriteit.

Statutaire bepalingen

Onderstaande teksten kunt u gebruiken om uw statuten aan te passen op de aansluiting bij het Instituut Sportrechtspraak, en om te voldoen aan de vereisten vanuit de Wereld Anti-Doping Code waaraan de Nederlandse overheid en sport zich hebben gecommitteerd.

1. Organisatie en inrichting

De organen van de <sportbond> zijn:

- Voor de duur van de overeenkomst tussen de <sportbond> en de Stichting Instituut Sportrechtspraak (hierna: ISR) zijn de aanklager van het ISR, de Tuchtcommissie ISR en de Commissie van Beroep ISR een orgaan van de <sportbond>. Deze organen hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid;
- De Tuchtcommissie ISR en de Commissie van Beroep ISR spreken recht in naam van de <sportbond> en hun uitspraken gelden als uitspraken van de <sportbond>;
- De Aanklager is bevoegd om besluiten te nemen conform het toepasselijk tuchtreglement. Deze besluiten gelden als besluit van de <sportbond>.

De Dopingautoriteit is belast met de uitvoering van de taken met betrekking tot doping zoals deze zijn vastgelegd in het door de Dopingautoriteit vastgestelde Dopingreglement en Tuchtreglement dopingzaken, waaronder maar niet beperkt tot de uitvoering van het tuchtrecht binnen de <sportbond>. De <sportbond> en zijn leden zijn gebonden aan besluiten en tuchtrechtelijke uitspraken van de Dopingautoriteit.

Waar in deze statuten en de daarop gebaseerde reglementen wordt verwezen naar de Dopingautoriteit, wordt daaronder tevens verstaan diens rechtsopvolger dan wel de rechtspersoon die na een naamswijziging of anderszins belast is met de uitvoering van diens taken en bevoegdheden.

Toelichting: Bovenstaande bepalingen dienen verplicht in de statuten opgenomen te worden zodat statutair vast komt te liggen dat sprake is van rechtsbevoegdheid van de Dopingautoriteit en de organen van het ISR, en zij daardoor besluiten kunnen nemen die <sportbond> en zijn leden binden. De onderzoekscommissie van het ISR hoeft niet vernoemd te worden, nu deze wordt ingesteld door de aanklager en geen eigen zelfstandige besluiten met externe werking neemt.

Momenteel is de Wet Integere Sport in voorbereiding. Bij inwerkingtreding van deze wet zal het zbo Integere Sport Nederland de rechtsopvolger van Dopingautoriteit worden. Door nu in de statuten te verwijzen naar de rechtsopvolger van de Dopingautoriteit wordt zeker gesteld dat de statuten van sportbonden daarmee ook verwijzen naar Integere Sport Nederland en voor dit onderwerp niet opnieuw gewijzigd hoeven te worden.

2. Verplichtingen leden

De leden zijn verplicht:

- zich te onthouden tegenover de leden en andere personen, van elke vorm van ongewenst gedrag en/of handelen en de statuten, reglementen, met inbegrip van de ISR Reglementen, en de besluiten van de <sportbond> en al zijn organen, met inbegrip die van het ISR, te aanvaarden en na te leven; en
- ervoor zorg te dragen dat zij in het belang van een dopingvrije sport handelen in overeenstemming met de door de Dopingautoriteit vastgestelde reglementen, met inbegrip van de bijbehorende bijlagen, en de besluiten van de Dopingautoriteit te aanvaarden en na te leven.

Toelichting: Bovenstaande bepalingen dienen verplicht in de statuten te worden opgenomen zodat statutair vast komt te liggen dat een lid via de statuten gebonden is aan alle reglementen en besluiten van de sportbond én het ISR (als orgaan van de sportbond) én de van toepassing zijnde reglementen en besluiten van de Dopingautoriteit. De leden zoals hier bedoeld zijn dan zowel de bij de bond aangesloten verenigingen als de leden van die verenigingen. Dit geldt als de leden van de verenigingen dus tevens lid van de sportbond zijn.

Het is belangrijk dat de sportbond aan de individuele leden het bondslidmaatschap bevestigt, met daarbij een verwijzing naar de toepasselijke statuten en reglementen van de bond. Wij adviseren u om dit goed in te regelen, zowel bij aanvang van het lidmaatschap als gedurende het lidmaatschap als er wijzigingen in statuten en/of reglementen worden doorgevoerd.

Let op: als alleen de verenigingen lid van de sportbond zijn en niet ook de leden van de bij de sportbond aangesloten verenigingen (het zogenoemde getrapte lidmaatschap), dan is met bovenstaande bepaling niet geregeld dat ook de verenigingsleden zijn gebonden aan de reglementen en besluiten van het ISR en de Dopingautoriteit. Daarom moeten in dit geval de volgende bepalingen ook verplicht in de statuten van de sportbond worden opgenomen:

De verenigingen en andere bij de <sportbond> aangesloten organisaties zijn verplicht:

- a. in hun statuten een bepaling op te nemen, krachtens welke personen die als lid toetreden of zijn toegetreden tot de vereniging daardoor als zodanig (mede-)onderworpen zijn aan de statuten, reglementen en besluiten van de <sportbond> en zijn organen, waaronder met name zijn begrepen de tuchtrechtspraak van de <sportbond> en – indien en voor zover deze wordt uitgevoerd door het Instituut Sportrechtspraak - de tuchtrechtspraak van het Instituut Sportrechtspraak, alsmede (mede-)onderworpen zijn aan de door de Dopingautoriteit vastgestelde reglementen met inbegrip van de bijbehorende bijlagen en de besluiten van de Dopingautoriteit, waaronder met name is begrepen de tuchtrechtspraak van de Dopingautoriteit; en
- b. in hun statuten een bepaling op te nemen krachtens welke personen, die een al dan niet betaalde functie binnen de desbetreffende vereniging uitoefenen of zullen uitoefenen, zich

(mede-)onderwerpen aan de statuten, reglementen en besluiten van de <sportbond> en zijn organen, waaronder met name zijn begrepen de tuchtrechtspraak van de <sportbond> en - indien en voor zover deze wordt uitgevoerd door het Instituut Sportrechtspraak - de tuchtrechtspraak van het Instituut Sportrechtspraak, alsmede (mede-)onderworpen zijn aan de door de Dopingautoriteit vastgestelde reglementen met inbegrip van de bijbehorende bijlagen en de besluiten van de Dopingautoriteit, waaronder met name is begrepen de tuchtrechtspraak van de Dopingautoriteit.

3. Toepassing ISR reglementen en reglementen Dopingautoriteit

- De benoeming, werkwijze en procedures, waaronder de op te leggen sancties, van de Dopingautoriteit en van de organen van het ISR zijn uitgewerkt in hun respectievelijke van toepassing zijnde reglementen. De ISR Reglementen worden gepubliceerd op de website van het ISR, en de reglementen van de Dopingautoriteit op de website van de Dopingautoriteit.
- De van toepassing zijnde reglementen van het ISR zijn:
- [keuze maken op basis van aansluiting sportbond bij het ISR qua onderwerpen]:
 - o het ISR Tuchtreglement Algemeen Tuchtrecht;
 - o het ISR Tuchtreglement grensoverschrijdend gedrag;
 - o het ISR Tuchtreglement Seksuele Intimidatie; en
 - o het ISR Tuchtreglement Matchfixing.
- De van toepassing zijnde reglementen van de Dopingautoriteit zijn:
 - o Nationaal Dopingreglement, met inbegrip van de daarvan deel uitmakende WADA-dopinglijst en bijlagen; en
 - o het Tuchtreglement Dopingzaken.
- De <sportbond> is niet bevoegd zelf een wijziging in een van toepassing zijnd reglement van het Instituut Sportrechtspraak en/of de Dopingautoriteit aan te brengen.
- Een lid noch een derde kan naar aanleiding van enige beslissing van de aanklager van ISR, de Tuchtcommissie ISR of de Commissie van Beroep ISR en/of enige beslissing van de Dopingautoriteit aanspraak maken jegens de <sportbond> op schadeloosstelling, op een gewijzigde uitslag of op het opnieuw houden van een wedstrijd of evenement.

Toelichting: Bovenstaande bepalingen dienen verplicht opgenomen te worden in de statuten zodat voor zowel de sportbond als zijn leden bekend is dat de reglementen van toepassing zijn zoals vastgesteld door het ISR en/of de Dopingautoriteit en dat beide partijen een breed scala aan bevoegdheden hebben zoals uitgewerkt in hun reglementen en dat bekend is om welke reglementen het gaat.

4. Tuchtrechtspraak ISR

- Voor het uitoefenen van de tuchtrechtspraak en optioneel voor arbitrage en/of mediation sluit de <sportbond> met het Instituut Sportrechtspraak een daartoe strekkende overeenkomst in de zin van artikel 46 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het bestuur doet van de overeenkomst die het met het Instituut Sportrechtspraak heeft gesloten schriftelijk mededeling aan alle leden van de <sportbond>. Deze overeenkomst voor het uitoefenen van de tuchtrechtspraak ziet op de onderwerpen zoals genoemd in [eventueel verwijzen naar toepasselijk artikel van de statuten] de statuten.
- De door het Instituut Sportrechtspraak in de <sportbond> krachtens een overeenkomst uit te oefenen tuchtrechtspraak en indien van toepassing arbitrage en/of mediation geschiedt in naam, ten behoeve, alsmede voor rekening en risico van de <sportbond>.
- Met betrekking tot de aan het Instituut Sportrechtspraak opgedragen tuchtrechtspraak en indien van toepassing arbitrage en/of mediation gelden de desbetreffende reglementen van het Instituut Sportrechtspraak als de van toepassing zijnde reglementen van de <sportbond>. Tenzij anders bepaald in de toepasselijke reglementen zijn de meest recente versies van de reglementen van het Instituut Sportrechtspraak van toepassing.
- De <sportbond> is gedurende het van kracht zijn van de overeenkomst tussen het ISR en de <sportbond> aangesloten voor de volgende onderwerpen [keuze maken op basis van aansluiting bij het ISR qua onderwerpen]:
 - o Algemeen tuchtrecht;
 - o Grensoverschrijdend gedrag, zoals gedefinieerd in [verwijzen naar definitie];
 - o Seksuele Intimidatie, zoals gedefinieerd in [verwijzen naar definitie]; en
 - o Matchfixing.
- Indien en voor zover de <sportbond> specifieke reglementen/bepalingen heeft rondom het sanctioneren van [wedstrijd/spelovertreden] is de tuchtrechtspraak zoals bedoeld in dit artikel niet op die bepalingen van toepassing tenzij expliciet is bepaald in een reglement/bepaling van de <sportbond>.
- Het bestuur van de <sportbond> is te allen tijde bevoegd een (tijdelijke) ordemaatregel te nemen. Zulks op basis van de statuten en reglementen van de <sportbond> waaronder de reglementen van het Instituut Sportrechtspraak. Deze ordemaatregelen zijn een beleidsmaatregel en geen tuchtrechtelijke straf/sanctie. Een ordemaatregel is bindend voor de duur van die maatregel.
- Een uitspraak van de tuchtcommissie en van de commissie van beroep van het Instituut Sportrechtspraak, alsmede een aanvaarde schikking van de Aanklager, zijn bindend, zowel voor het betrokken lid, de andere leden van de <sportbond> als voor de <sportbond> zelf.
- Alle leden, organen en commissies van de <sportbond> zijn gehouden mee te werken aan het tot stand komen van een uitspraak van de tuchtcommissie en/of van de commissie van

beroep van het Instituut Sportrechtspraak en zijn tevens gehouden mee te werken aan het ten uitvoerleggen van de door deze commissies opgelegde sancties.

Toelichting: Bovenstaande bepalingen dienen verplicht in de statuten van de sportbond opgenomen worden ter verduidelijking van de rechten die de organen van het ISR heeft en de verhouding ten opzichte van de sportbond en ter verduidelijking van de ordemaatregel.

5. Tuchtrechtspraak Dopingautoriteit

- Met betrekking tot de door de Dopingautoriteit uitgevoerde tuchtrechtspraak gelden de desbetreffende reglementen van de Dopingautoriteit als de van toepassing zijnde reglementen voor de <sportbond> en zijn leden. Tenzij anders bepaald in de toepasselijke reglementen zijn de meest recente versies van de reglementen van de Dopingautoriteit van toepassing.
- Voor doping geldt dat de Dopingautoriteit voorlopige schorsingen kan opleggen op grond van het (Nationaal) Dopingreglement. Voorlopige schorsingen zijn een beleidsmaatregel en geen tuchtrechtelijke straf. Een voorlopige schorsing is bindend voor de duur van die schorsing.
- Een tuchtrechtelijke uitspraak of beslissing van de Dopingautoriteit, alsmede een aanvaarde schikking of aanvaard sanctievoorstel van de Dopingautoriteit, zijn bindend, zowel voor het betrokken lid, de andere leden van de <sportbond> als voor de <sportbond> zelf.
- Alle leden, organen en commissies van de <sportbond> zijn gehouden mee te werken aan het tot stand komen van een tuchtrechtelijke uitspraak van de Dopingautoriteit, en zijn tevens gehouden mee te werken aan het ten uitvoerleggen van de door de Dopingautoriteit opgelegde sancties en voorlopige schorsingen.
- Voor doping, (mogelijke) dopingovertredingen of niet-naleving van het (Nationaal) Dopingreglement vervult de Dopingautoriteit de rol van aanklager.

Toelichting: Bovenstaande bepalingen dienen verplicht in de statuten van de sportbond opgenomen worden ter verduidelijking van de rechten die de Dopingautoriteit heeft en de verhouding ten opzichte van de sportbond en ter verduidelijking van de ordemaatregel.

6. Optioneel: Arbitrage en mediation

Hieronder twee aanvullende (optionele) statutaire bepalingen om sportbonden en hun leden te binden aan arbitrage en mediation indien een sportbond kiest voor deze mogelijkheden. Indien een sportbond hier niet voor kiest is sprake van een rechtsgang naar de bevoegde rechter. De eerste variant (A) gaat uit van een vrije keuze tussen arbitrage bij het ISR of het voeren van een procedure bij de burgerlijke rechter. De tweede variant (B) bepaalt arbitrage als de aangewezen weg met uitsluiting van de burgerlijke rechter. Het is aan de sportbonden zelf om hierin een keuze te maken.

Forumkeuze

Beslechten van geschillen

- Geschillen welke samenhangen met of voortvloeien uit de doelstelling van de <sportbond> worden naar keuze van partijen beslecht door:
 - o arbitrage volgens het Arbitragereglement van het ISR, of
 - o mediation, al dan niet met gebruikmaking van de doorverwijzingsfaciliteit van het ISR, of
 - o de burgerlijke rechter.
- Een geschil tussen een lid en een niet-lid kan alleen door arbitrage worden beslecht indien die derde (het niet-lid) zich daartoe vooraf schriftelijk bereid heeft verklaard.
- Een geschil kan alleen door mediation worden beslecht indien beide partijen zich daartoe vooraf schriftelijk bereid hebben verklaard.
- Indien een beslissing als bedoeld in dit artikel tot gevolg heeft dat een besluit geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd, kan hieraan door het betrokken lid noch door derden enig recht op schadeloosstelling worden ontleend, terwijl evenmin aanspraak kan worden gemaakt op een gewijzigde uitslag of op het opnieuw houden van een wedstrijd of evenement.

Exclusieve bevoegdheid

Beslechten van geschillen

- Geschillen welke samenhangen met of voortvloeien uit de doelstelling van de <sportbond> worden met uitsluiting van de burgerlijke rechter beslecht door:
 - o arbitrage volgens het Arbitragereglement van het ISR, of
 - o mediation, al dan niet met gebruikmaking van de doorverwijzingsfaciliteit van het ISR.
- Een geschil tussen een lid en een niet-lid kan alleen door arbitrage worden beslecht indien die derde zich daartoe vooraf schriftelijk bereid heeft verklaard.
- Een geschil kan alleen door mediation worden beslecht indien beide partijen zich daartoe vooraf schriftelijk bereid hebben verklaard.
- Indien een beslissing als bedoeld in dit artikel tot gevolg heeft dat een besluit geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd, kan hieraan door het betrokken lid noch door derden enig recht op schadeloosstelling worden ontleend, terwijl evenmin aanspraak kan worden gemaakt op een gewijzigde uitslag of op het opnieuw houden van een wedstrijd of evenement.